

**ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΚΔΡΟΜΩΝ
" Η ΥΠΑΙΘΡΙΟΣ ΖΩΗ "**

ΧΡΟΝΙΚΟ 1994-1995

ΤΜΗΜΑΤΑ: ΑΘΗΝΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΛΑΡΙΣΗΣ ΣΠΑΡΤΗΣ

Αγαπητοί Υπαίθριοι,

Το "ΧΡΟΝΙΚΟ" που έχετε στα χέρια σας, έχει ως στόχο να δίνει, κάθε 2 χρόνια, μία περίληψη των πεπραγμένων όλου του Συνδέσμου μας, ώστε τα μέλη και οι φίλοι της Υ.Ζ. να έχουν μία εικόνα της δραστηριότητάς μας.

Η έκδοσή του αποφασίσθηκε από την Γ.Σ. των Τμημάτων της 15/4/1995, η οποία όρισε ότι περιεχόμενά του θα είναι κυρίως οι Εκθέσεις Πεπραγμένων και Στατιστικές του Κ.Δ.Σ. που περιλαμβάνουν τα στοιχεία για κάθε Τμήμα όπως αυτά αναφέρονται στις αντίστοιχες Εκθέσεις. Παράλληλα διατίθεται στα Τμήματα ένας αριθμός σελίδων, από όπου μπορούν να παρουσιάσουν θέματα, κείμενα και φωτογραφίες της επιλογής τους.

Οι σελίδες του ΧΡΟΝΙΚΟΥ είναι διπλάσιες από τις 32 που είχαν αρχικά προβλεφθεί, ενώ η δαπάνη είναι μικρότερη από εκείνη που έχει εγκρίνει η Γ.Σ. Αυτό κατορθώθηκε επειδή την επεξεργασία των κειμένων δεν την αναθέσαμε σε τυπογραφείο, αλλά την επωμίσθηκε η Λιζελόττε Κώνστα που είχε και την γενική επιμέλεια της έκδοσης. Ελπίζουμε ότι το αποτέλεσμα θα ανταποκρίνεται στις προσδοκίες σας, υποσχόμενοι συγχρόνως ότι, οι αναπόφευκτες ατέλειες θα διορθωθούν, με την βοήθεια όλων, στην επόμενη έκδοση.

Στην πρώτη αυτή έκδοση του "ΧΡΟΝΙΚΟΥ" μας, επιτρέψτε μου, για να ενημερωθούν και οι πιά "νέοι" Υπαίθριοι, να δώσω μία συνοπτική αναφορά από την δράση του Συνδέσμου μας σε όλη την Ελλάδα, στα 75 χρόνια που πέρασαν από την ίδρυσή του.

- Η Υ.Ζ. ιδρύθηκε στις 23 Οκτωβρίου του 1922 και μέσα σε μια δεκαετία τα μέλη ξεπέρασαν τα χίλια μόνο στην Αθήνα.
- Στην δεκαετία του '30 ιδρύονται 15 νέα επαρχιακά Τμήματα και Αντιπροσωπείες, θεμελιώνοντας τον εκδρομισμό σ'όλη την Ελλάδα και δημιουργώντας γνήσιους φυσιολάτρες.
- Με την "Υπαίθριο Ζωή" μαθαίνουν οι άνθρωποι των πόλεων να προσεγγίζουν την Ελληνική Φύση, αυτήν την τότε μεγάλη άγνωστη και αναπτύσσεται έντονη η εκδρομική, πολιτιστική και κοινωνική δράση.
- Από το 1938 το κεντρικό διοικητικό όργανο του Συνδέσμου ονομάζεται Κεντρικό Διοικητικό Σύμβουλιο, και σύμφωνα με το Καταστατικό η έδρα του είναι η Αθήνα.
- Το περιοδικό "ΥΠΑΙΘΡΟ" εκδίδεται από το 1935 ως και σήμερα από το Τμήμα Αθηνών, με ελάχιστες διακοπές από το 1940 ως το 1946, ενώ τα άλλα Τμήματα εκδίδουν δικά τους προγράμματα εκδρομών.
- Κατά την διάρκεια του πολέμου, της κατοχής και της εθνικής τραγωδίας που επακολούθησε (1940-1946) διακόπτεται η φυσιολατρική δράση του Συνδέσμου, αλλά τα μέλη συνεχίζουν έντονη εθνική και κοινωνική δραστηριότητα.
- Από το 1947, οι "Υπαίθριοι" ανανεωμένοι με καινούργια μέλη, αλλά με το ίδιο πάντα "Υπαιθριακό Πνεύμα" και την αγάπη στον τόπο μας, συνεχίζουν τη δράση τους σε όλους τους τομείς.
- Σήμερα ο Σύνδεσμος έχει δραστήρια Τμήματα στην Αθήνα από το 1922, στην Θεσσαλονίκη από το 1935, στην Σπάρτη από το 1936 και στην Λάρισα από το 1937.
- Την αναγνώριση του έργου της Υ.Ζ. αποτελεί η απονομή του Βραβείου της Ακαδημίας Αθηνών το 1987 που τιμά όλους μας.

Όπως είναι φυσικό, προτεραιότητα στην δράση μας έχει ο **εκδρομικός τομέας**, για να φέρει τον Έλληνα αστό κοντά στην φύση.

- Από όλα τα Τμήματα έχουν οργανωθεί μέχρι σήμερα **χιλιάδες εκδρομές**, ημερήσιες, πολυήμερες, πεζοπορικές, ορειβατικές, τουριστικές στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, απογευματινοί περίπατοι, επισκέψεις και ξεναγήσεις σε αρχαιολογικούς χώρους, εκδρομές στα καταφύγια και θέρετρα του Συνδέσμου αλλά και εκδρομές και κρουαζιέρες στα νησιά μας.
- Πρωτοπόρος η Υ.Ζ. οργάνωσε και ειδικές **εκδρομές για σπουδαστές και υπαλλήλους**, με ιδιαίτερη έμφαση για τα εργαζόμενα κορίτσια. Το Τμήμα Λαρίσης οργανώνει τα τελευταία χρόνια εκδρομές για τροφίμους της θεραπευτικής κοινότητας "Εξοδος".
- Κάθε χρόνο πραγματοποιείται μία **κοινή εκδρομή όλων των Τμημάτων** για να τονώνονται οι δεσμοί μεταξύ των μελών. Ο θεσμός έχει καθιερωθεί από το Κ.Δ.Σ. από το 1939 με μία εκδρομή στο Πήλιο, και από τότε συνεχίζεται.

Η Υ.Ζ. έχει οργανώσει θαυμάσιες σε πρωτοτυπία και έμπνευση **πολιτιστικές εκδηλώσεις**.

- **Συναυλίες στην Επίδαυρο**, Κόρινθο, Σπάρτη, (1935-1936) με τον Δημήτρη Μητρόπουλο, αρχηγό της ορειβατικής μας ομάδας.
- Μουσική εκδήλωση στην μνήμη **Δ. ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ** στον Φιλολογικό Σύλλογο **Παρνασσός** στην Αθήνα, 50 χρόνια μετά από την πρώτη συναυλία στο αρχαίο Θέατρο Επιδαύρου.
- Συμμετοχή στην όργανωση συναυλίας στο **ΣΑΪΝΟΠΟΥΛΕΙΟ ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ** στην **Σπάρτη**, αναπαράσταση της συναυλίας, που έδωσε εδώ ο μεγάλος μας μαέστρος πριν από 60 χρόνια, για την ανέγερση του καταφυγίου του Ταυγέτου.
- Η "Ελευσίνεια Διαθήκη" ήταν μία σειρά ομιλιών με τον **Αγγελο Σικελιανό** (μέλος της Υ.Ζ.).
- Με πρωτοβουλία του Τμ. Σπάρτης εστάλη κλαδί της **Δάφνης του Ευρώτα** στους **Ολυμπιακούς** του Βερολίνου.
- Πάλι χάρις στο Τμήμα Σπάρτης αναβιώνει κάθε χρόνο η παράδοση των "Παλαιολόγων" με τις Βυζαντινές λειτουργίες στην **Μητρόπολη του Μύστρά**.
- Εορτές του **τρύγου**, πρόδρομοι των σημερινών εορτών του κρασιού.

Από την αρχή της ιστορίας του, ο Σύνδεσμός μας έχει να δείξει, εκτός από την εκδρομική και πολιτιστική, και **κοινωνική δραστηριότητα**.

- Στους ήρεμους καιρούς έχει οργανώσει **διαλέξεις και προβολές διαφανειών, εκθέσεις ζωγραφικής, χορούς, συνεσιτιάσεις** στα εντευκτήρια, καταφύγια και ξενοδοχεία και έχει λάβει μέρος στη διεξαγωγή αθλητικών αγώνων.
- Στις δύσκολες στιγμές, στον πόλεμο, την κατοχή και μετά και ενώ είχε σταματήσει η εκδρομική δραστηριότητα, το μελή της Υ.Ζ. δεν αδράνησαν και βοήθησαν όπου και όπως μπορούσαν στις τόσο κρίσιμες ώρες της πατρίδας. Οργάνωσαν **συσσίτια, διανομές ρουχισμού, ψυχαγωγία αναπήρων** και κατασκηνώσεις για άπορα παιδιά. Η Υ.Ζ. υιοθέτησε το χωριό **Νόστιμο** Ευρυτανίας, προσφέροντας βοήθεια σε 120 οικογένειες.

Σχετικά με **καταφύγια και θέρετρα** του Συνδέσμου:

- Το 1936, πρώτο το **Τμήμα Σπάρτης** ανέλαβε την πρωτοβουλία της ανεγέρσεως ενός καταφυγίου στον Ταΰγετο, το οποίο, αμέσως μετά την ανέγερση (1937) παραδόθηκε από την Υ.Ζ. στον Ε.Ο.Σ. σύμφωνα με τον αναγκαστικό νόμο 864/1937. Βέβαια, χάρις στις στενές σχέσεις των δύο οργανισμών, αισθανόμαστε "σαν στο σπίτι μας" όποτε επισκεφτόμαστε το τόσο ωραίο αυτό καταφύγιο.
- Το **Τμήμα Θεσσαλονίκης** έχει ένα ορεινό καταφύγιο στο **Χορτιάτη** και ένα θέρετρο στην παραλιακή τοποθεσία **Επανωμή**.
- Το **Τμήμα Λαρίσης** ένα θέρετρο στη θέση **Πλαταμώνας**.
- Το **Τμήμα Αθηνών** ένα παραθαλάσσιο θέρετρο στη θέση **Σχίνος** της Κοινότητας Μπισσίων κάτω από τα Γεράνεια.

Όπως αναφέρει και το Καταστατικό του Συνδέσμου, μεταξύ των σκοπών του είναι και "η μελέτη, έρευνα και **προστασία του φυσικού περιβάλλοντος**". Και σε αυτό το τομέα όλα τα Τμήματα έχουν προσφέρει τις υπηρεσίες τους, οργανώνοντας ή συμμετέχοντας σε δεντροφύτευση, αναδάσωση, σωτηρία των ελάτων, πυροπροστασία και άλλες εκδηλώσεις. Η Υ.Ζ. ήταν μέλος της ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ που ήταν ουσιαστικά το **πρώτο περιβαλλοντικό κίνημα** στην χώρα μας και συμμετέχει σε κάθε ευκαιρία, σε εκδηλώσεις άλλων οργανώσεων.

Μία **πιο ολοκληρωμένη εικόνα** από την τόσο πολυσχιδή δράση της Υ.Ζ. δίνει το **πανηγυρικό λεύκωμα** που εκδόσαμε το **1992**, όταν γιορτάσαμε τα 70 χρόνια του Συνδέσμου μας στο προαύλιο του Μεγάρου της Δουκίσσης της Πλακεντίας, στον ίδιο χώρο όπου, το **1922**, πέντε νέοι, οι Δ. Ατσάρος, Κ. Δημητρίου, Δ. Ζαμπήρας, Ν. Κουλουμούνδρας και Α. Μακρίδης, κατά τη διάρκεια μιας εκδρομής στην Πεντέλη, κάθησαν και συνέταξαν το ιδρυτικό της "ΥΠΑΙΘΡΙΟΥ ΖΩΗΣ".

Από τότε πέρασαν **εβδομήντα πέντε χρόνια** δράσεως φυσιολατρικής πολιτιστικής και κοινωνικής, γεμάτης αγάπη για τον τόπο μας, τις θάλασσές του, τα βουνά του, τους ανθρώπους του, την ιστορία του. **Χιλιάδες "Υπαίθριοι"** εργάστηκαν, με πλήρη ανιδιοτέλεια, και υπηρέτησαν την "Υπαιθριακή Ιδέα" και το **έργο συνεχίζεται**.

Κάποιος ίπου δεν μας έχει γνωρίσει από κοντά, ίσως άναρωτηθεί: Μα τί είναι αυτό που δένει μεταξύ τους αυτούς τους ανθρώπους και που τους δίνει τόση δύναμη; Θα απαντήσω με τα λόγια του επιφανούς μέλους μας **Δημήτρη Μητρόπουλου**: "Για μένα η καλλίτερη εντύπωσή μου είναι η αδελφική και ειλικρινής ατμόσφαιρα που βασιλεύει στον Σύνδεσμό μας. Μας δημιουργεί μια τέτοια ψυχική διάθεση, που θάταν δύσκολο να πη κανείς πιά εκδρομή ήταν πιο επιτυχής ή πιο μέρος ωραιότερο. Πάντα περνάμε καλά, όλα τα μέρη έχουν ομορφιά."

Ιανουάριος 1997

Στέφανος Α. Κώνστας
Πρόεδρος Κ.Δ.Σ.

ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΑ

Μετά από τις "ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ" ακολουθεί ένα άρθρο του Προέδρου του Κεντρικού Διοικητικού Συμβουλίου Στέφανου Κώνστα, μελετητή ειδικευμένου σε θέματα περιβάλλοντος, με τίτλο "Η Φύση μας κινδυνεύει", που πραγματεύεται το θέμα που ανέπτυξε στην ομιλία του κατά τον εορτασμό των 60 χρόνων του Τμ. Θεσσαλονίκης. Ο Στέφανος Κώνστας, μαζί με συνεργάτες του, βραβεύθηκε από την Ακαδημία Αθηνών το 1994. Μεταφέρουμε από το Περιοδικό "Η ΥΠΑΙΘΡΙΟΣ" του Τμ. Αθηνών, Μάρτιος-Ιούνιος 1995, τι γράφει σχετικά ο "Υπαίθριος".

Στις 29 Δεκεμβρίου 1994 σε μία πανηγυρική συνεδρίαση, η Ακαδημία Αθηνών απένειμε στον Στέφανο Κώνστα και σ'όσους συνεργάστηκαν μαζί του, το βραβείο Επαμεινώνδα Παπαστράτου. Ήταν μία αναγνώριση στη "Μελέτη για τον τρόπο περιορισμού της ρυπάνσεως του περιβάλλοντος σε συνδυασμό με την ανακύκλωση των απορριμμάτων", με το σκεπτικό "ότι τω εκλεκτώ αυτών πονήματι, εις την του χώρου καθαρότητα και δη του Αττικού, τα μέγιστα συμβάλλονται."

Η Υπαίθριος Ζωή, που στην Ιστορία της έχουν καταγραφεί ονόματα με δράση διεθνούς φήμης και αναγνώρισης, με αίσθημα τιμής, συγκίνησης και υπερηφάνειας προσθέτει και το όνομα του Προέδρου του Κεντρικού Διοικητικού Συμβουλίου, Στέφανου Κώνστα.

Εξ άλλου η σωτηρία του περιβάλλοντος είναι μέσα στις δραστηριότητες του Συνδέσμου μας και έτσι επισφραγίζεται για μία ακόμη φορά η προπάθειά μας να αναχαιτίσουμε την καταστροφή του. Ελπίζουμε η εμπειριστατωμένη μελέτη του Στέφανου Κώνστα να αξιοποιηθεί κατάλληλα για την αναχαίτιση της καταστροφής αυτού που λέγεται φύση, αυτού που ονομάζουμε περιβάλλον.

Το βραβείο για εργασία με τον τίτλο αυτό, είχε προκηρυχθεί από την Ακαδημία στις αρχές του 1994. Οι εργασίες υποβλήθηκαν τον περασμένο Απρίλιο, με ένδειξη ένα ρητό, ώστε να είναι ανώνυμες.

Η εργασία που βραβεύθηκε είχε υποβληθεί με ένδειξη το ρητό "η πάστρα είναι μισή αρχοντιά" και εκπονήθηκε από ομάδα μελετητών που την αποτελούσαν ο Στέφανος Κώνστας, ως κύριος ερευνητής, και οι συνεργάτες Ευστ. Λιδωρίκης, Ελ. Ψαρουδάκης, Αθ. Δάκας και Αθ. Στρουμπούλης.

Η μελέτη διαιρείται στα επί μέρους κεφάλαια:

- Τεχνικοοικονομική έρευνα των δυνατοτήτων ανακυκλώσεως στην Ελλάδα.
- Παραγωγικές μονάδες στον Ελληνικό χώρο.
- Δυνατότητες αξιοποιήσεως των συστατικών των απορριμμάτων.
- Προτάσεις για την προστασία του περιβάλλοντος στο Νομό Αττικής.

Η Υπαίθριος Ζωή εύχεται με τη σειρά της:

"Το απονεμηθέν βραβείον ήθελεν αποτελέσει εφαιτήριον ζηλωτών τοις άλλοις, επ'αγαθώ τοις πολλοίς".

Για την Υ.Ζ
ο Υπαίθριος

Η ΦΥΣΗ ΜΑΣ ΚΙΝΔΥΝΕΥΕΙ !

Είναι αναστρέψιμη η πορεία προς την καταστροφή;

Η φροντίδα για το φυσικό περιβάλλον δεν είναι φαινόμενο των τελευταίων μόνο χρόνων. Την συναντάμε ήδη στην Αρχαία Ελλάδα, όπου, όπως αναφέρει ο Αθ. Κανελλόπουλος στο βιβλίο του "Οικολογία και οικονομική του Περιβάλλοντος", επικρατούσε η αξίωση για λογική χρήση της Φύσεως, που ο Όμηρος την αποκαλεί "ευηγεσία", η φειδώ του περιβάλλοντος και η εξοικονόμηση φυσικών πόρων, ώστε η ανάπτυξη να συνδυάζεται με την δημιουργία αναλόγου πολιτιστικού, ηθικού και αισθητικού περιγυρου.

Από την άλλη μεριά, στην Παλαιά Διαθήκη (Γένεση 9-2) επικρατεί το ανθρωποκεντρικό δόγμα, που διδάσκει ότι ο Θεός έθεσε τα πάντα στην διάθεση του Ανθρώπου, που είναι και ο σκοπός της δημιουργίας: *"Αυξάνεσθε και πληθύνεσθε και κατακυριεύσατε την Γην. Και ο τρόμος υμών και ο φόβος είναι επί πάσιν τοις θηρίοις της γής, επί πάντα τα πετεινά του ουρανού και επί πάντα τα κινούμενα επί της γης και επί πάντας τους ιχθύας της θαλάσσης. Υπό χείρας υμίν δέδωκα. Και παν ερπετόν, ό εστί ζών, υμίν είναι εις βρώσιν. Ως λάχανα χόρτου δέδωκα υμίν τα πάντα"*.

Το δυστύχημα είναι ότι ο άνθρωπος από όλες τις επιταγές της θρησκείας, ετήρησε κατά γράμμα μόνο την πλήρη επικυριαρχία στην Φύση, την οποία εκμεταλλεύεται χωρίς αναστολές, αγνοώντας ότι η Θεϊκή εντολή προϋποθέτει και τον σεβασμό της Φύσεως, μαζί με τον σεβασμό του συνανθρώπου, που πρέπει να συνυπάρχουν και να αναπτύσσονται με αρμονία.

Ετσι εφθάσαμε σήμερα σε ένα σημείο καταστροφής του πλανητικού περιβάλλοντος που, όχι μόνο χρειάζεται μία τεράστια παγκόσμια προσπάθεια για να σταματήσει, αλλά μερικοί διερωτώνται μήπως δεν είναι πια αναστρέψιμη.

Μέχρι πριν λίγα ακόμη χρόνια, μιλώντας για "Περιβάλλον" εννοούσαμε τα βουνά, τους κάμπους και τις ακρογιαλιές της περιοχής μας, ή όσα βλέπαμε στις εκδρομές μας. Η προστασία τους, σχετικά απλή, θεωρούσαμε ότι ήταν φροντίδα μόνο όσων κατοικούσαμε εκεί γύρω και ότι δραστηριότητες σε άλλες μακρινές περιοχές δεν μας αφορούσαν.

Κάποια μέρα όμως ανακαλύφθηκε ότι τα δέντρα της Νορβηγίας ξεραίνονται επειδή η Αγγλία ή η Γερμανία χρησιμοποιούν καύσιμα με πολύ θειάφι, ότι το σπρέυ που χρησιμοποιούμε σπίτι μας καταστρέφει την στοιβάδα του όζοντος πάνω από τον Νότιο Πόλο, ή ότι ο αφανισμός του δάσους του Αμαζονίου επιταχύνει τα συμπτώματα του φαινομένου του θερμοκηπίου, που απειλεί το φυσικό οικοσύστημα του Πλανήτη μας.

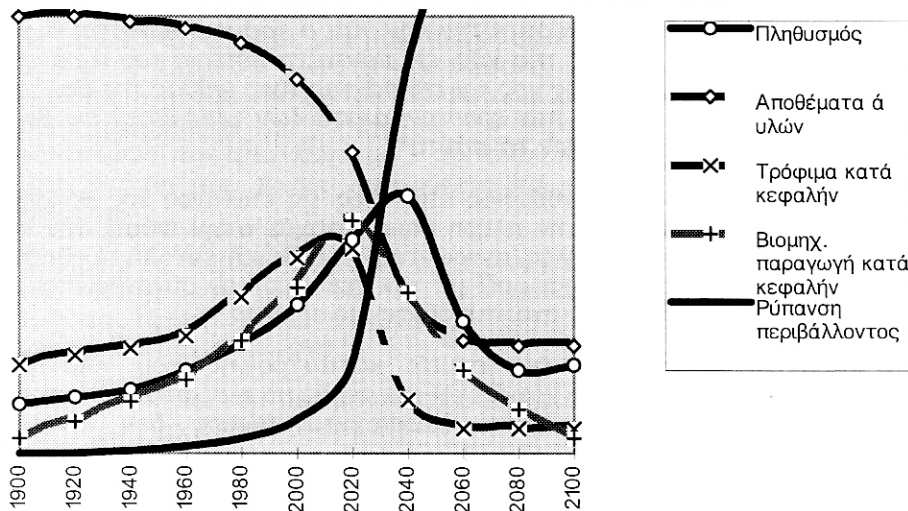
Δύο είναι τα σημαντικά γεγονότα σταθμοί, που αποτέλεσαν και τα πρώτα σήματα κινδύνου για το γήινο περιβάλλον, που, με αργούς ρυθμούς, άρχισαν να γίνονται αντιληπτά από τους πολίτες και τις κυβερνήσεις τους.

Το 1962 κυκλοφόρησε στις ΗΠΑ ένα βιβλίο με τον τίτλο "Η σιωπηλή άνοιξη". Με αυτό η βιολόγος Rachel Carson, έκανε για πρώτη φορά γνωστές στο ευρύ κοινό τις ολέθριες συνέπειες από την χρήση χημικών ουσιών γενικά και φυτοφαρμάκων ειδικότερα, σε μεγάλες εκτάσεις και σε μεγάλες ποσότητες. Με την "Σιωπηλή Άνοιξη" η Carson κήρυξε την οικολογική επανάσταση, για την σωτηρία των οικοσυστημάτων και την διατήρηση των απειλούμενων ειδών.

Μερικά χρόνια αργότερα, το 1972, έγινε η συνάντηση των επιστημόνων της “Λέσχης της Ρώμης” που είχε ως αντικείμενο την μελέτη της εξέλιξης των ανθρώπινων δραστηριοτήτων και των επιπτώσεών τους στο περιβάλλον και στο ανθρώπινο γένος.

Από τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν, προέκυψε ότι, περί τα μέσα του επόμενου αιώνα, η ανθρωπότητα θα οδηγηθεί σε μία τρομακτικών διαστάσεων κρίση, που θα οφείλεται στον υπερπληθυσμό, στην εξάντληση πρώτων υλών και τροφίμων, αλλά κυρίως κατακόρυφη αύξηση της ρύπανσης. Συνέπεια της κρίσης αυτής θα είναι ο θάνατος δισεκατομμυρίων ανθρώπων, η καταστροφή της βιομηχανίας και η μείωση της παγκόσμιας γεωργικής παραγωγής στα επίπεδα που βρισκόταν στις αρχές του 20ού αιώνα.

Η ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΠΛΑΝΗΤΗ

Σχήμα 1. Πρόβλεψη της εξέλιξης του πλανήτη, σύμφωνα με το μοντέλο της Λέσχης της Ρώμης, με βάση αποθέματα πρώτων υλών διπλάσια από τα γνωστά το 1972

Σήμερα, -25 χρόνια μετά, γνωρίζουμε πια ότι οι ανθρώπινες δραστηριότητες έχουν προκαλέσει στην προστατευτική στοιβάδα του όζοντος πληγή που, ακόμη και αν σταματήσουν σήμερα όλες οι επιβλαβείς εκπομπές -πράγμα βεβαίως αδύνατο-, θέλει έναν αιώνα για να επουλωθεί, ενώ γίνεται πια γενικά παραδεκτό ότι έχουν θέσει σε κίνηση μηχανισμούς μεταβολής του κλίματος, που δεν μπορεί ακόμη να προβλεφθεί πού μπορούν να οδηγήσουν.

Εκτιμάται ότι κάθε δευτερόλεπτο στην Γη

- χάνουμε 3 στρέμματα δάσους, από τα οποία το ένα ερημοποιείται
- χάνουμε 1000 τόννους εύφορης γής που παρασύρονται στις θάλασσες
- παράγουμε 1000 τόννους άπορρίματα

ενώ κάθε μέρα χάνονται οριστικά από τον πλανήτη γύρω στα δέκα είδη ζώων και φυτών.

Από τα σχεδόν 6 δισεκατομμύρια ανθρώπων, **το ένα έκτο** περίπου ζει σε "αναπτυγμένες χώρες", και είναι κυρίως αυτό που, με τον **σπάταλο τρόπο ζωής του**, έφερε τον πλανήτη στην σημερινή κρίσιμη κατάσταση. Τι θα γίνει τώρα που και τα **άλλα 5 δις συνανθρώπων** μας ζητούν και αυτά τον ίδιο **σπάταλο τρόπο ζωής**;

Σύμφωνα με τις σημερινές προβλέψεις αναμένεται να έχει **διπλασιασθεί** μέχρι το 2020 η παγκόσμια **κατανάλωση ενέργειας**, που η παραγωγή της αποτελεί την **κύρια πηγή ρύπανσης**, με αντίστοιχη αύξηση των εκπομπών, δεδομένου ότι, οι λεγόμενες ήπιες μορφές ενέργειας, καλύπτουν ελάχιστο ποσοστό των αναγκών.

Για να καλυφθούν οι ανάγκες **ενός μόνο κατοίκου** μιας αναπτυγμένης βιομηχανικής χώρας, απαιτούνται κάθε χρόνο **20 τόννοι πρώτων υλών**. Είναι δυνατόν ο πλανήτης μας να μπορέσει να καλύψει παρόμοιες ανάγκες, για το σύνολο των ραγδαία αυξανόμενων κατοίκων του, χωρίς **ανατροπή των οικολογικών ισορροπιών**;

Είναι **άμεση η ανάγκη** να ανταποκριθούν οι κυβερνήσεις και οι διεθνείς οργανισμοί στις απαιτήσεις των κρίσιμων σημερινών περιστάσεων και να συναποφασίσουν την λήψη των αναγκαίων μέτρων για τον **περιορισμό της σπατάλης** και την **σταδιακή αναδιανομή των αγαθών**, στο σύνολο του πληθυσμού της γής μας.

Σε αντίθετη περίπτωση, όλα δείχνουν ότι, τις **προσεχείς δεκαετίες**, ενδέχεται να βρεθούμε μπροστά σε μία τεράστια, πολύμορφη και

καταστρεπτική παγκόσμια κρίση από την οποία θα είναι δύσκολο να παραμείνουν αλώβητα τα δημοκρατικά συστήματα και οι σημερινές κοινωνικές δομές, ή ακόμη και αυτό που ονομάζουμε **"δυτικό πολιτισμό"**.

Υπάρχει βέβαια η **ελπίδα** ότι θα έρθει η σωτηρία με την μορφή ενός **"θαύματος"**, όπως η αξιοποίηση μιάς νέας και ανεξάντλητης μορφής **"καθαρής"** ενέργειας. Αν όμως το θαύμα δεν γίνει εγκαίρως, ή αν δεν πειθαρχήσουμε τις ανάγκες μας, οι γενιές που έζησαν τον 20ο αιώνα, θα παραμείνουν στην Ιστορία με το **στίγμα** ότι, για μιά **ανώφελα σπάταλη ζωή**, προκάλεσαν την καταστροφή της

Φύσης στον **Πλανήτη μας**, που, όπως είπε ο συγγραφέας του "Μικρού Πρίγκιπα" Antoine de Saint Exupery **δεν τον κληρονομήσαμε από τους προγόνους μας. Τον έχουμε δανειστεί από τα παιδιά μας.** Πρέπει να το καταλάβουμε όλοι ότι έχουμε υποχρέωση απέναντί τους, να τους τον παραδώσουμε σε **καλή κατάσταση**.

Στέφανος Αν Κώνστας